

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Бухгалтерський облік в туризмі та готельно-ресторанному бізнесі				
Анотація				
<p>Мета курсу: формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку у галузі туризму та готельно-ресторанного бізнесу; використання інформації, що необхідна внутрішнім користувачам для прийняття управлінських рішень, а зовнішнім – для виявлення загальних комерційних можливостей контрагентів і прийняття рішення про співробітництво з ними.</p> <p>Основні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні: Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу (знання та використання теорій бухгалтерського обліку; розуміння ролі бухгалтерського обліку в управлінні підприємством; розуміння важливості ретельної розробки облікової політики підприємства; складання фінансової звітності підприємства, вимірювання та аналіз рентабельності підприємства; формулювання судження та висновків на основі знань щодо змісту фінансової звітності підприємства та облікової політики).</p>				
Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	5	3 / обов'язкова	Пестовська З.С., к.е.н., доц.	90 год. (14 год. лекцій, 14 год. практичних занять, 62 год. самостійної роботи)
Результати навчання		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль - екзамен)
	Знання			
PH-1	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;	Проблемна лекція, практичне заняття, тестування, розв'язання задач		Розв'язування задач, тестування Пояснення розв'язання задач
PH-2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.	Лекція, практичне заняття, тестування, аналіз ситуацій		Розв'язування задач, тестування Пояснення результатів аналізу ситуацій

	Уміння		
РН-14	Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.	Лекція, приклади проблемних ситуацій, тестування, розв'язання аналітичних задач, відпрацювання практичних навичок	Розв'язування задач, тестування Оцінювання практичних навичок Пояснення розв'язання задач
	Автономність і відповідальність		
РН-18	Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.	Лекція, приклади проблемних ситуацій і залучення аудиторії до їхнього вирішення, тестування, розв'язання аналітичних задач, ігрове перевтілення	Розв'язування задач, тестування Пояснення розв'язання задач Оцінювання практичних навичок
РН-19	Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.	Приклади проблемних ситуацій і їхнього вирішення, тестування, розв'язання аналітичних задач, мозковий штурм	Розв'язування задач, вибір з кількох сценаріїв, тестування Пояснення розв'язання задач Оцінювання практичних навичок
РН-20	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	Проблемна лекція, аналіз ситуацій, дискусія, групова бесіда, тестування	Тестування Пояснення результатів аналізу ситуацій
РН-23	Можливість генерувати нові ідеї, проявляти ініціативу, нести відповідальність за якість готельно-ресторанних послуг.	Проблемна лекція, аналіз ситуацій, дискусія, тестування, мозковий штурм, робота у групах, групова бесіда	Тестування Пояснення результатів аналізу ситуацій, оцінка групової роботи

Оцінка

Підсумкова оцінка:

60% поточний контроль:

20% розв'язування задач

15% тестування

10% оцінювання практичних навичок - вирішення ситуаційних завдань

15% індивідуальне завдання – проходження облікового циклу суб'єкта господарювання

40% підсумковий контроль (екзамен)

Зміст

Тема 1. Організація діяльності суб'єктів господарювання в туризмі

1.1. Учасники взаємовідносин, які виникають при здійсненні туристичної діяльності

1.2. Організація туристичної діяльності

1.3. Сутність і види обліку, облікові вимірники, принципи бухгалтерського обліку

1.4. Елементи методу бухгалтерського обліку

Тема 2. Облік і оподаткування туристичного продукту і туристичної послуги

2.1. Бухгалтерський баланс та План рахунків бухгалтерського обліку

2.2. Бухгалтерський облік туристичного продукту та туристичних послуг

2.3. Страхування туристів: поняття, облік та оподаткування

2.4. Експорт, імпорт туристичних послуг

Тема 3. Договірні відносини в туристичній діяльності

3.1. Загальна характеристика договірних відносин у туристичній діяльності

3.2. Договори з постачальниками

3.3. Договори з посередниками

3.4. Договір з клієнтами

3.5. Договір між туристами і окремими суб'єктами туристичної індустрії

Тема 4. Особливості бухгалтерського та податкового обліку у туроператора

4.1. Бухгалтерський облік: загальні особливості

- 4.2. Податковий облік. Податок на додану вартість
- 4.3. Податок на прибуток
- 4.4. Єдиний податок
- 4.5. Туристичний збір
- 4.6. Документальне оформлення реалізації туристичного продукту
- 4.7. Загальні засади обліку доходів туроператора
- 4.8. Облік туроператором документів, які надають право на отримання туристичних послуг
- 4.9. Загальні засади обліку витрат туроператора
- 4.10. Облік зовнішньоекономічних операцій

Тема 5. Облік діяльності турагентів

- 5.1. Документування розрахунків туристичного агента з туроператором
- 5.2. Оподаткування діяльності туристичного агента
- 5.3. Облік доходів і витрат туристичного агента

Література

Основна

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
2. Колісник Г.М. Бухгалтерський облік в туризмі: навчальний посібник / Г.М. Колісник, Л.О. Гелей, Т.П. Данканич. — Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2016. — 140 с.
3. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://cutt.ly/rTer84E>
4. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / В. М. Соболев, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соболева. — Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. — 222 с. <https://cutt.ly/BTerZhT>
5. Бухгалтерський облік / Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В. В. — Київ: Простобук, 2017. — 552 с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/2603_IR.pdf
6. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч.посібник / [Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. та ін.]; під заг. ред. М. І. Скрипник. — Київ: «Центр учбової літератури», 2017. — 340 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 // <http://dtk.com.ua/show/2cid06881.html>
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 // <http://dtk.com.ua/show/2cid06880.html>
10. Accounting <https://cdn.corporatefinanceinstitute.com/assets/cfi-Accounting-eBook.pdf>
11. Principles of Accounting, Volume 1 Financial Accounting <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/principles-of-accounting-volume-1-financial-accounting>
12. Accounting for Managers <http://assets.vmo.ac.in/MP103.pdf>

Додаткова

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР (остання редакція від 04.11.2012 р. док. № 5316-17). [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Бухгалтерська онлайн-академія. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://7eminar.ua/>
3. БУККЕЕР Українська онлайн бухгалтерія. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://service.bookkeeper.kiev.ua/home>
4. Курс «Бухгалтерський облік. Фундаментальний». https://iconbuh.com.ua/?gclid=Cj0KCQjw8p2MBhCiARIsADDUFVGrDkJH2-V3017xZxIJDkfw4sDUiaGCWdE1lsXc6EX34AYpQI9kXhMaAiM4EALw_wcB
5. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. № 1775-III, зі змінами та доповненнями згідно з Законом України № 4023-VI від 15.11.2011 р.

- [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про строк дії ліцензії на проведення певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу» від 29.11.2000 р. № 1755, зі змінами та доповненнями згідно з постановою КМУ від 21.05.2009 р. № 498-2009 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Перелік санаторно-курортних закладів, операції з продажу путівок, які на санаторно-курортне лікування дітей не підлягають обкладенню податком на додану вартість, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.1997 р. № 835, зі змінами та доповненнями згідно з постановою КМУ від 23.09.2011 р. № 835-2001-п. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Податковий кодекс України, затверджений Законом України від 02.12.2010 р. № 2755-17, зі змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 24.04.2012 р. № 4661-17 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Організація готельного господарства С.І. Байлик, І.М. Писаревський / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
10. Бухгалтерський облік готельних послуг // Журнал «Вісник податкової служби України» / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/DG090422.html
11. Організація готельного обслуговування: Підручник / Мальська М.П., Пандяк І.Г. – К., 2011. – 366 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/605-organizatsiya-gotel'nogo-obslugovuvannya-malska-mp.html>
12. Ресторанний бізнес: специфіка обліку за П(С)БО / «ДК» № 29/2012 / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://online.dtki.ua>
13. Готельні послуги: організація діяльності, облік доходів та витрат / Вісник / Офіційне видання державної фіскальної служби України / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/5521?issue=126>
14. Порядок подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02. 2000 р. № 419/ Верховна Рада України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.
15. Бандура З. Л. Облік і аудит : навч. посібник / З. Л. Бандура, Я. Я. Кріль, Н. В. Москаль ; за ред. О. М. Ковалюка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 270 с.
16. Гудзь Н. В. Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. Навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 424 с.
17. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
18. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.
19. Миколенко О.П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. для студентів ВНЗ у 2-х ч.; Нар. укр. акад. 2-е вид.; перероб. та доп. Харків: Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 308 с.
20. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження національних положень стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами: наказ Міністерства економіки ат з питань Європейської інтеграції України від 17.06.2003 № 157 Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0157569-03>
21. Герасимова Н. С Діагностика фінансового стану готельних підприємств у системі контролінгу [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/econo_2010_4/2010_4/229-235.pdf
22. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-ІУ, зі змінами та доповненнями, підстава 5073-17 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
23. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. : [Кодекс від 16.01.2003 № 435-ГУ, редакція від 19.01.2013, підстава 5495-17]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Політика курсу

• Політика оцінювання

Здобувач не може отримати екзаменаційну оцінку "автоматом" – без складання екзамену. Студент допускається до екзамену, якщо за результатами роботи протягом семестру він отримав не **менше 36 балів**. Якщо за

результатами оцінювання роботи студента на практичних заняттях студент отримав менше 36 балів, він не допускається до екзамену. Викладач, який веде практичні заняття, визначає перелік завдань, які повинні бути виконані студентом для допуску до екзамену. У разі їх виконання студент допускається до екзамену з оцінкою роботи на практичних заняттях 36 балів.

Якщо студент за результатами підсумкового екзамену набрав менше 24 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку, незалежно від його результатів за іншими складовими. Повторне складання екзамену після оцінки FX оцінюється 24 балами, якщо його складено та 0 балів, якщо не складено.

Причиною недопущення здобувача до екзамену може бути також наявність фінансової заборгованості.

Здобувач вищої освіти має право на апеляцію результатів підсумкового контролю. Здобувач подає заяву на ім'я проректора із забезпечення якості вищої освіти протягом трьох робочих днів з дати оголошення результатів. У заяві слід вказати факти некоректності питань або необхідних відповідей на них, їх виходу за рамки програми, порушення викладачем процедури проведення контролю або недотримання ним описаної в програмі дисципліни методики виведення оцінки.

В результаті розгляду апеляції раніше виставлена оцінка може бути збережена, а може бути змінена як у бік підвищення, так і в бік зниження.

Здобувачі мають право складати *екзамени та заліки* з метою підвищення підсумкової оцінки з одної дисципліни у семестр за заявою.

Здобувачі вищої освіти мають право виражати власну думку і не погоджуватися з трактуванням подій, які висвітлюються в межах програмного матеріалу, але вони зобов'язані вивчити необхідний обсяг матеріалу згідно з вимогами до предмету. Здобувачі повинні нести відповідальність за виконання необхідних вимог до курсу і оволодіння необхідною кількістю знань.

• Політика щодо забезпечення академічної доброчесності

Під час опанування дисципліни здобувачі повинні дотримуватися академічної доброчесності. Відповідно до Закону України «Про освіту» *академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Від здобувачів вимагається:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації під час виконання дослідницької роботи;

- відсутність запозичень інформації (спісування) при написанні письмових робіт;

- дотримання етичної поведінки по відношенню до інших здобувачів, викладачів та інших співробітників університету.

У разі порушення цих вимог, викладач має право звернутись для розгляду ситуації до Комісії з питань академічної доброчесності.

У разі неетичної поведінки викладача (образлива поведінка, сексуальні домагання, несправедливе оцінювання та ін.) здобувач також має право звернутись з заявою до Комісії з питань академічної доброчесності та етики.

Політика щодо поведінки в аудиторії та спілкування з викладачем

Під час вивчення курсу від здобувачів вимагається:

- 1) відвідування не менше як 75% аудиторних занять (лекції, практичні);

- 2) виконання вимог викладача курсу, завдань, які направлені на досягнення визначених результатів навчання;

- 3) виконання вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, протиепідемічних заходів;

- 4) дотримання порядку в аудиторії, поведіння під час занять з повагою до інших присутніх;

- 5) відсутність запізнь на заняття;

- 6) консультування з викладачем можливе в аудиторіях за розкладом, а також електронною поштою та у месенджерах (період відповіді викладача – до п'яти робочих днів).